

V snu se mi je prikazal oče in jokal je nad mano
 slišal sem pesem a nisem slišal besed
 dnevi so odhajali mimo mene — daleč
 dekalog je gorel med travami

Bila je tudi moja žena da bi me zbudila
 da bi dvignil do oči steklenico s pajki
 še nekdo mi je skušal vrniti vid
 ter mi odvzeti vse streljal je med oči

čakal sem pri telefonu poziv in tiralico
 čakal sem na promet traku sproščenost nog
 in slišal sem petje zelenega topola
 in ekrani so odkrili v temni kino dvorani prag

našega doma a doma ni bilo
 in čez prag je pritavala nekakšna liha sreča

Stanisław Stabro

POGOVOR
 Z BACZYNSKIM

Nauči me smrti
 a življenja me ne nauči
 in ne nauči
 me predane barikade
 nauči me preprostega
 obžalovanja in ljubezni.

Nauči me tišine
 bolečine in temine
 in predvsem me
 nauči
 ponižnosti.

IN MEMORIAM
 WIESLAWU
 DIMNEMU

Ta smrt ki je živela v tebi
 zdaj v meni živi
 trka na okno in ob mojo kri
 v prepoteni in umazani
 jetniški obleki znova vidim
 pohabljen in posekan gozd.

Oprosti mi nisem utegnil
 ulica tvojega boja
 stoji kot samotna rana
 sredi drugih ran
 in stanovanje v katerem
 si se ves zažgal
 je prezgodaj požgan
 umazan gozd.

ZAPUŠČENA DLAN   zapuščena dlan dotika
 DOTIKA   brezšumno mrtva skrivnost
                       te domače živali na mizi!

spuščena veka prikazuje svet
 zapuščen oropan napisov
 ostala je samo prazna pločevinka
 iz katere je dan pojedel
 vsebino

po cinkovih stenah mesec
 uspešno rezlja strele in grmade
 nato z rokami v žepih odhaja
 z visoko zavihanim ovratnikom

zapuščeni človek

prostranstvo se vzpenja v jezi
 v njen drhti napetost
 in vlaki prestrašeni hitijo
 in prekoračujejo reke

zapuščeni človek
 na samem dnu
 kot sidro

v mehkem mulju somraka
 med plastmi užaljenih obrazov
 in rib umirajočih po trgovini

odpira usta
 rad bi vdihnil zrak vodni spev
 svetlobo krvi
 usta odpira kot riba
 usta odpira
 in se zapira v dlaneh kakor nitka

Ples pri Gomolonkah

Jan
 Rybowicz

Kmetodelavec Gagol je star samec pri petdesetih in ima vsega en zob, ki mu — kakor sam pravi — v glavnem služi za luknjanje vozovnic na avtobusu. Dela kot nekvalificiran delavec. Po službi upropašča kmetijo, ki jo je podedoval po očetu, in se družbeno udejstvuje. Je član pomožne milice.

Delavec kmet Bronek Gagol kuha nepotešljivo jezo na mlajšo Gomolonko, ker je pred dvema letoma zavrnila njegovo zakonsko ponudbo.

— Ne maram pezdeta starega! — je rekla takrat.

Gagola je zadel naravnost v srce predvsem ta stari pezde. Sama Gomolonka (mlajša) je imela takrat triinštirideset let. Starejša ima leto več od sestre.

Ponesrečena snubitev pa Gagolu ni vzela vsega poguma, kakor bi lahko pričakovali. Gagol ni spremenil svoje navade. Vsak večer se je pritihotapil pod okno enosobne kočice Gomolonk (njun sosed je) in prežal na trenutek. Trenutek, ko bo katera od Gomolonk pred umivanjem ali spanjem začela striptiz. Tedaj bulji skozi špranjo med zmeraj slabo zagrnjenimi zavesami, zadržuje dih in onanira kot nor.

Trije hribovci so prišli v vas. Postavljajo plot okrog dvorišča kmetijske zadruge. Prej je bil star, lesen plot, pa je odslužil. Državnim podjetjem se tak fuš ne spleča. (Končno nimajo sredstev za popraviljanje). Hribovcem se spleča. Vstanejo ob petih in začnejo mešati beton. Delajo do sedmih zvečer. Ob sedmih gredo v gostilno na obrok. Tam (po jedi) potegnejo pol litra. Vrnejo se v kočico, kjer jim je zadruga priskrbela prenočišče. To je Gagolova kočica.

Eden od njih izvleče harmoniko in začne igrati. Navadno tole: »O Marijana, ko bi bila zaljubljena...« Nikoli še ni zaigral »Na planincih...« Igra kakšno uro, potem pa gredo vsi spat. In tako brez konca. Že en teden.

Vsak od njih jih ima okrog štirideset. Nekoč so vprašali Gagola:

— Kdo so te Gomolonke?

— Eh, nič posebnega! — je zamahnil z roko Gagol.

— Se gonijo? — so spraševali hribovci.

— Kot stroji! — je pritrdil Gagol.

Obe Gomolonki sta še zmeraj stari gospodični. Še čakata na kraljeviča iz pravljice. Kaj pa bi, obe delata v bolnišnici v mestu. Vsem pripovedujeta, da delata kot sestri. Tisti, ki ju poznajo, vedo, da sta strežnici. Bolnikom prinašata posode in kahle. Za to dobivata napitnino.